

2012

B.A./B.Sc. (General) First Semester

Economics

Paper: Micro Economics

(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 90

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. 1 which is compulsory and selecting one question from each Unit

x-x-x

- I. Attempt any nine of the following:-
- Give Scarcity definition of Economics.
 - What is More Elastic Demand?
 - Distinguish between Extension of demand and Increase in demand.
 - What is an Indifference Map?
 - What is Opportunity Cost?
 - Define External Economics of Scale.
 - Distinguish between Market price and Normal price?
 - What is Marginal Productivity of Distribution?
 - What is Joint Demand?
 - What is Imperfect Competition?
 - State the Law of Diminishing Marginal Utility.
 - Give the constituents of Net Interest. (9×2)

UNIT - I

- II. Define Price Elasticity of demand. Explain various methods to measure it. (18)
- III. What is Consumer's equilibrium? Explain it with the help of Indifference Curve Analysis. (18)

UNIT - II

- IV. Explain the Law of Diminishing Returns. Why is it applicable to agriculture? (18)
- V. Explain the concepts of Total Cost, Average Cost and Marginal Cost as per traditional theory of cost. Also explain why SAC is U-shaped? (18)

UNIT - III

- VI. What is Perfect Competition? Explain short period and long period equilibrium of a firm under Perfect Competition. (18)
- VII. What is Discriminating Monopoly? When is it possible? How price and output is determined under it? (18)

UNIT - IV

- VIII. Explain Ricardo Theory of Rent. What are its limitations? (18)
- IX. Distinguish between Gross profit and Net Profit. Also critically examine Risk Theory of Profit. (18)

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

ਨੋਟ: ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਪੁੱਛ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦੇ। ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ ਮਾਗ (1-4) ਸੇ
ਏਕ-ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਯਨ ਕਰੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

**_*_

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਨੌ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਟੀਜ਼ਿਏ:-

- (ਕ) ਅਰਥਸ਼ਾਸ਼ਤ੍ਰ ਕੀ ਅਭਾਵਗ੍ਰਸ਼ਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਟੀਜ਼ਿਏ।
- (ਖ) ਅਧਿਕ ਲੋਚਦਾਰ ਮਾਂਗ ਕਯਾ ਹੈ?
- (ਗ) ਮਾਂਗ ਕੇ ਵਿਸ਼ਤਾਰ ਔਰ ਮਾਂਗ ਮੇਂ ਵ੍ਰੱਧਿ ਮੇਂ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਜ਼ਿਏ।
- (ਘ) ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਪ੍ਰਤਿਚਿਤ੍ਰ ਕਯਾ ਹੈ?
- (ਙ) ਅਵਸਰ ਲਾਗਤ ਕਯਾ ਹੈ?
- (ਚ) ਪੈਸਾਨੇ ਕੇ ਬਾਹ੍ਯ ਅਰਥਸ਼ਾਸ਼ਤ੍ਰ ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਿਏ।
- (ਛ) ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੂਲ੍ਯ ਔਰ ਸਾਮਾਨ੍ਯ ਮੂਲ੍ਯ ਮੇਂ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਜ਼ਿਏ।
- (ਜ) ਵਿਤਰਣ ਕੀ ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਕਯਾ ਹੈ?
- (ਝ) ਸੰਯੁਕਤ ਮਾਂਗ ਕਯਾ ਹੈ?
- (ਞ) ਅਪੂਰਨ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਿਤਾ ਕਯਾ ਹੈ?
- (ਟ) ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਕੋ ਕਮ ਕਰਨੇ ਕੇ ਨਿਯਮ ਕਾ ਉਲੇਖ ਕੀਜ਼ਿਏ।
- (ਠ) ਸ਼ੁੱਧ ਬ੍ਯਾਜ ਕੇ ਘਟਕ ਲਿਖਿਏ।

ਮਾਗ-1

2. ਮਾਂਗ ਲੋਚ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਿਏ। ਇਸੇ ਮਾਂਗਨੇ ਕੀ ਵਿਧਿਨ ਵਿਧਿਯੋਂ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।
3. ਉਪਭੋਕਤਾ ਸੰਤੁਲਨ ਕਯਾ ਹੈ? ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਵਕ੍ਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀ ਸਹਾਯਤਾ ਸੇ ਇਸਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।

ਮਾਗ-2

4. ਹ੍ਰਸਮਾਨ ਪ੍ਰਤਿਫਲ ਕੇ ਨਿਯਮ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ। ਯਹ ਕ੍ਰਿਸ਼ਿ ਪਰ ਕਯੋ ਲਾਗੂ ਹੋਤਾ ਹੈ?
5. ਲਾਗਤ ਕੇ ਪਾਰੰਪਰਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲ ਲਾਗਤ, ਔਸਤ ਲਾਗਤ ਔਰ ਸੀਮਾਂਤ ਲਾਗਤ ਕੀ ਅਵਧਾਰਣਾਔਂ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ। SAC U-ਆਕਾਰ ਕਾ ਕਯੋ ਹੈ? ਇਸਕੀ ਭੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।

ਮਾਗ-3

6. ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਿਤਾ ਕਯਾ ਹੈ? ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਿਤਾ ਕੇ ਅੰਤਰਗਤ ਏਕ ਫਸ਼ਮ ਕੀ ਲਥੁ ਅਵਧਿ ਔਰ ਦੀਰਧਿਵਿ ਸੰਤੁਲਨ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।
7. ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਕਯਾ ਹੈ? ਯਹ ਕਬ ਸੰਭਵ ਹੈ? ਇਸਕੇ ਤਹਤ ਕੀਮਤ ਔਰ ਉਤਪਾਦਨ ਕੈਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ?

ਮਾਗ-4

8. ਕਿਰਾਏ ਕੇ ਰਿਕਾਰਡੋਂ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ। ਇਸਕੀ ਸੀਮਾਏਂ ਕਯਾ ਹੈ?
9. ਸਕਲ ਲਾਭ ਔਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਮੇਂ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਜ਼ਿਏ। ਲਾਭ ਕੇ ਯੋਧਿਮ ਸਿਧਾਂਤ ਕਾ ਭੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਸ਼ਣ ਕੀਜ਼ਿਏ।

**_*_

(3)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

**_*_

1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ:-

- (ੳ) ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਕਮੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।
- (ਅ) ਹੋਰ ਲਚਕੀਲੇ ਮੰਗ ਕੀ ਹੈ?
- (ੲ) ਮੰਗ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਮੰਗ ਵਾਧੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
- (ਸ) ਇੱਕ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਨਕਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ?
- (ਹ) ਮੋਕੇ ਦੀ ਲਾਗਤ ਕੀ ਹੈ?
- (ਕ) ਸਕੇਲ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।
- (ਖ) ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
- (ਗ) ਵੰਡ ਦੀ ਸੀਮਾਤ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਕੀ ਹੈ?
- (ਘ) ਸਾਂਝੀ ਮੰਗ ਕੀ ਹੈ?
- (ਙ) ਅਪੂਰਣ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀ ਹੈ?
- (ਚ) ਸੀਮਾਤ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿਉ।
- (ਛ) ਸ਼ੁੱਧ ਵਿਆਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-1

2. ਮੰਗ ਲਚਕਤਾ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
3. ਖਪਤਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਕੀ ਹੈ? ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਕਰਵ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-2

4. ਘੱਟ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਇਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
5. ਲਾਗਤ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ, ਔਸਤ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸੋ ਕਿ SAC U-ਆਕਾਰ ਵਾਲਾ ਕਿਉਂ ਹੈ?

ਭਾਗ-3

6. ਸੰਪੂਰਣ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀ ਹੈ? ਪੂਰਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਫਰਮ ਦੀ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
7. ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਕੀ ਹੈ? ਇਹ ਕਦੋਂ ਸੰਭਵ ਹੈ? ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਆਉਟਪੁੱਟ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ਭਾਗ-4

8. ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ?
9. ਕੁੱਲ ਲਾਭ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ। ਲਾਭ ਦੇ ਜੇਖਮ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।

**_*_